

Beslutsfattare: Rektor Dokumenttyp: Riktlinje Giltighetstid: tillsvidare	Beslutsdatum: 2022-05-09 Träder i kraft: 2022-06-01
Dokument som upphävs: LTU-694-2019	

Riktlinjer för handläggning av överklaganden vid Luleå tekniska universitet

Innehållsförteckning

1.	INLEDNING	3
2.	ÖVERKLAGBARA BESLUT.....	3
2.1	BESLUT INOM GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ SAMT UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ	3
2.1.1	<i>Utbildning på grund- och avancerad nivå.....</i>	3
2.1.2	<i>Utbildning på forskarnivå</i>	4
2.1.3	<i>Särskilt om disciplinärenden</i>	4
2.1.4	<i>Beslut enligt diskrimineringslagen (DL).....</i>	4
2.2	BESLUT AVSEENDE STUDENTKÅRER	4
2.3	ANSTÄLLNINGÄRENDEN	5
2.4	BESLUT ENLIGT FÖRVALTNINGSLAGEN (FL)	5
2.5	SEKRETESSBESLUT	5
3.	ÖVERKLAGANDEHÄNVISNING	5
3.1	ÖVERKLAGANDEHÄNVISNING	6
4.	UNIVERSITETETS HANDLÄGGNING VID ETT ÖVERKLAGANDE	6
4.1	ÄR DET ETT ÖVERKLAGANDE?	7
4.2	ÖVERKLAGANDEHÄNVISNING HAR INTE LÄMNATS ELLER ÄR FELAKTIG	7
4.3	RÄTTIDSPRÖVNING	8
4.4	EGEN RÄTTELSE ELLER OMRÖVNING AV BESLUT	8
4.4.1	<i>Allmänna myndighetsbeslut</i>	8
4.4.2	<i>Särskilt om anställningsärenden.....</i>	8
4.5	ÖVERLÄMNANDE AV ÄRENDET TILL ÖVERINSTANSEN	9
4.6	VAD SKA ÖVERLÄMNAS TILL ÖVERINSTANSEN.....	9
4.6.1	<i>Missivskrivelse med rättidsprövning.....</i>	9
4.6.2	<i>Allmänna myndighetsbeslut</i>	9
4.6.3	<i>Särskilt om anställningsärenden.....</i>	9
4.7	YTTRANDE FRÅN UNIVERSITETET	10
4.8	INHIBITION	10
5.	SÄRSKILT ANGÅENDE EXAMINATIONSBESELT	11
5.1	RÄTTELSE AV BETYG	11
5.2	OMPRÖVNING AV BETYG	11

1. Inledning

Den enskildes rätt att överklaga beslut är en viktig del av rättssäkerheten.

Handläggningen av ärende som innefattar myndighetsutövning avslutas regelmässigt med ett beslut. Vid Luleå tekniska universitet är det huvudsakligen fråga om ärenden som regleras i högskoleförordningen (1993:100) (HF). Det kan handla om allt från studentärenden till anställningsärenden.

Syftet med dessa riktlinjer är att klargöra vilka regler som gäller vid handläggning av överklaganden.

2. Överklagbara beslut

Vissa av de beslut som universitet fattar kan överklagas. I de flesta fall sker överklaganden till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH). I 12 kap. HF finns en uttömmande uppräknning av vilka beslut som får överklagas.¹

Beslut i upphandlingsärenden är inte föremål för överklagande. Däremot kan överprövning begäras hos förvaltningsrätten.

Nedan följer en sammanställning av de beslut som kan överklagas samt till vilken myndighet/domstol överklagandet kan ske.

2.1 Beslut inom grund- och avancerad nivå samt utbildning på forskarnivå

2.1.1 Utbildning på grund- och avancerad nivå

Följande beslut får överklagas till ÖNH:²

- beslut om att en sökande inte uppfyller kraven på behörighet för att bli antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå och beslut att inte göra undantag från behörighetsvillkoren i fall som avse i 7 kap 3 § andra meningen HF eller 7 kap. 28 § andra stycket HF,
- beslut om tillgodoräknande av utbildning eller yrkesverksamhet,
- avslag på en students begäran om befrielse från ett obligatoriskt utbildningsmoment,
- avslag på students begäran att få examensbevis eller kursbevis, och
- beslut att inte bevilja den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå anstånd med att påbörja studierna eller att få fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

¹ 12 kap. 2 § HF

² 12 kap. 2 § HF

2.1.2 Utbildning på forskarnivå

Följande beslut får överklagas till ÖNH:

- Beslut att dra in resurser för en doktorands utbildning enligt 6 kap. 30 § HF och beslut att en doktorand inte ska få tillbaka resurserna enligt 6 kap. 31 § HF.³
- Att återkräva till doktoranden utgivet utbildningsbidrag.⁴

2.1.3 Särskilt om disciplinärenden

En student eller doktorand får överklaga disciplinnämndens beslut om varning eller avstängning från universitetets verksamhet.⁵ Ett sådant överklagande ska ställas till Förvaltningsrätten i Luleå.

2.1.4 Beslut enligt diskrimineringslagen (DL)

Vissa beslut av ett universitet kan överklagas till ÖNH på den grunden att beslutet strider mot diskrimineringsförbuden eller förbudet mot repressalier enligt DL.⁶ Detta gäller om beslutet avser

- tillträde till utbildningen,
- tillgodoräknande av utbildning,
- anstånd med studier eller fortsättning av studier efter studieuppehåll,
- byte av handledare,
- indragning av handledare och andra resurser vid utbildning på forskarnivå eller
- en ingripande åtgärd mot en student

Vidare får ett beslut i fråga om utbildning enligt högskolelagen (HL) även överklagas till ÖNH om beslutet strider mot diskrimineringsförbudet⁷ eller förbudet mot repressalier.⁸

2.2 Beslut avseende studentkårer

Beslut som har fattats av en högskola om att ge en sammanslutning ställning som studentkår eller om att en studentkår inte längre ska ha en sådan ställning överklagas till ÖNH.⁹

³ 12 kap. 2 § HF

⁴ 16 § förordningen (1995:938) om utbildningsbidrag för doktorander. Denna förordning upphävdes år 2017. Bestämmelserna gäller dock för den som före den 1 juli 2017 har beviljats utbildningsbidrag för doktorander, dock längst till utgången av juni 2022.

⁵ 12 kap. 3 § HF

⁶ 2 kap. 5 § och 4 kap. 18 § DL

⁷ 2 kap. 5 § DL

⁸ 2 kap. 19 § DL

⁹ 10 § studentkårsförordningen (2009:769)

2.3 Anställningsärenden

Beslut om anställning vid statlig högskola, med undantag av anställning som doktorand eller som lektor vid en befordran enligt 4 kap. 12 c §, överklagas till ÖNH. Även beslut enligt 4 kap. 13 § att avslå en ansökan om befordran överklagas till ÖNH.¹⁰

2.4 Beslut enligt förvaltningslagen (FL)

Vissa beslut enligt FL om att avslå en begäran om att universitetet ska avgöra ett ärende kan också överklagas till ÖNH.¹¹

Beslut som har fattats i enlighet med FL:s bestämmelser, exempelvis beslut om rättelse enligt 36 § FL, kan överklagas till Förvaltningsrätten i Luleå.

2.5 Sekretessbeslut

Universitetets beslut att avslå en enskilds begäran att ta del av en allmän handling eller att utlämna en handling med förbehåll som inskränker rätten att röja något om innehållet eller i övrigt förfoga över handlingen får överklagas. Den enskilde får även överklaga universitetets beslut att avslå dennes begäran att själv få ta del av upptagningar för automatisk databehandling med hjälp av universitetets tekniska hjälpmedel för automatiserad behandling.¹² Dessa beslut kan överklagas till Kammarrätten i Sundsvall.

Innan ett eventuellt sekretessbeslut ska juristfunktionen kontaktas, eftersom det är juristfunktionen bereder ärenden. Beslut fattas av chef avdelningen för Forsknings- och lärandestöd.

3. Överklagandehänvisning

Om ett beslut har gått den enskilde emot ska universitetet bifoga en överklagandehänvisning som bilaga till beslutet. Ett överklagande ska adresseras till överprövningsinstansen, men skickas till den myndighet som har fattat beslutet, dvs. universitetet.¹³

¹⁰ 12 kap. 2 § HF

¹¹ 12 § FL

¹² 6 kap. 7 § Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

¹³ 43 § FL

3.1 Överklagandehänvisning

Överklagandehänvisningar vid Luleå tekniska universitet ska vara utformade enligt nedan:

ÖVERKLAGANDEHÄNVISNING

Om du vill överklaga beslutet ska detta ske skriftligt. Du ska ställa skrivelsen till Överklagandenämnden för högskolan (Förvaltningsrätten, Kammarrätten).

Skrivelsen ska skickas till registrator@ltu.se eller skickas/lämnas till:

Luleå tekniska universitet
Registrator
971 87 Luleå

Redogör för:

- Vilket beslut som avses
- Hur du vill att beslutet ska ändras
- Varför du anser att beslutet ska ändras

För att ditt överklagande ska tas upp till prövning måste din skrivelse ha kommit in till universitetet inom tre veckor från den dag du fått del av beslutet.

Särskilt angående anställningsärenden:

För att Ditt överklagande ska tas upp till prövning måste Din skrivelse ha kommit in till universitetet inom tre veckor från den dag då information om anställningsbeslutet meddelades på universitetets anslagstavla.

Du bör underteckna överklagandet samt uppge namn, personnummer, postadress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud ska det framgå för vems räkning ombudet agerar och ombudets kontaktuppgifter. En fullmakt ska också bifogas.

4. Universitetets handläggning vid ett överklagande

När ett överklagande kommer in till universitetet ska följande frågeställningar inledningsvis behandlas:

- Är det ett överklagande?
- Är överklagandehänvisning lämnad och är den korrekt?
- Har överklagandet kommit in i rätt tid?

- Är det aktuellt att ompröva eller rätta beslutet?

Dessa frågeställningar kommenteras nedan i avsnitt 4.1-4.3.

Om överklagandehänvisningen är lämnad och korrekt, överklagandet kommit in i rätt tid och det inte är aktuellt att rätta eller ompröva beslutet ska överklagandet och övriga handlingar i ärendet *skyndsamt* överlämnas till överinstansen.¹⁴

Om universitetet ändrar ett beslut som har överklagats ska även det nya beslutet överlämnas till överinstansen, se vidare under avsnitt 4.4 och 4.5.

4.1 Är det ett överklagande?

När en skrivelse kommer in till universitetet med anledning av ett beslut måste en bedömning om det verkligen rör sig om ett överklagande ibland göras. Om det är svårt att avgöra detta kan ledning sökas i uppgifter som t.ex. till vem är skrivelsen ställd, om skrivelsen innehåller ordet överklagande samt om skrivelsen har kommit in under överklagandetiden.

Om det är osäkert hur det förhåller sig kan universitetet fråga den som har skickat in skrivelsen vad avsikten med den är. Universitetet ska inte göra någon utredning av om avsändaren verkligen hade för avsikt att överklaga om detta tydligt framgår av skrivelsen. Det är endast om det inte alls går att utläsa vad avsändaren vill med skrivelsen som universitetet bör kontakta denne. Om det inte i rimlig tid går att avgöra vad syftet med skrivelsen är bör universitetet betrakta den som ett överklagande, om den innehåller en begäran om att beslutet ska ändras.

Observera att bara för att en skrivelse innehåller ordet överklagande innebär det inte att det är möjligt att överklaga beslutet. Vilka beslut som är överklagbara framgår av avsnitt 2. Om beslutet inte är överklagbart ska skrivelsen betraktas som en begäran om omprövning.

4.2 Överklagandehänvisning har inte lämnats eller är felaktig

Om det visar sig att överklagandehänvisning inte har lämnats, eller att hänvisningen är felaktig, ska ärendet lämnas över till överinstansen oavsett hur lång tid som har gått sedan den klagande tog del av beslutet.¹⁵

¹⁴ 46 § FL

¹⁵ 45 § FL

4.3 Rättidsprövning

När överklagandet kommer in till universitetet ska universitetet pröva om överklagandet kommit in i rätt tid.¹⁶

Ett överklagande ska *normalt* ha inkommit till universitetet inom tre veckor från den dag den som överklagar fått del av beslutet.¹⁷ I *anställningsärenden* räknas i stället överklagandetiden från den dag då informationen om beslutet lämnats på universitetets anslagstavla.¹⁸

Om överklagandet har kommit in för sent, ska universitetet avvisa överklagandet. Detta gäller inte om förseningen beror på att universitetet lämnat klaganden en felaktig överklagande-hänvisning eller om universitetet inte har lämnat någon överklagandehänvisning (se avsnitt 4.1). Universitetet ska inte heller avvisa överklagandet om det kommit in till överinstansen inom överklagandetiden.¹⁹

Innan ett eventuellt avvisningsbeslut ska juristfunktionen kontaktas.

4.4 Egen rättelse eller omprövning av beslut

4.4.1 Allmänna myndighetsbeslut

Universitetet ska normalt inte göra någon prövning i sakfrågan i det överklagade ärendet innan det överlämnas till berörd överprövningsinstans. Skulle det vara så att det klart framgår att universitetet fattat ett uppenbart felaktigt beslut bör beslutet ändras direkt.

4.4.2 Särskilt om anställningsärenden

Ett beslut i ett anställningsärende, med mer än en sökande, kan inte handläggas på sätt som anges i avsnitt 4.4.1 ovan. En ändring av beslutet kommer alltid i ett sådant fall bli till nackdel för den som fått anställningen. Någon skyldighet att ompröva beslutet föreligger därför inte.

Det framgår av förarbetena till FL att myndigheter inte bör ompröva sina beslut i ärenden där det finns flera parter med motstridiga intressen.²⁰ Omprövning ska således inte göras av universitetet i sådana fall. Ärendet ska i stället skyndsamt överlämnas till ÖNH för handläggning.

¹⁶ 45 § FL

¹⁷ 44 § FL

¹⁸ 22 § anställningsförordningen (1994:373)

¹⁹ 45 § 2 st. 2 p. FL

²⁰ Prop. 1985/86:80, s. 76

4.5 Överlämnande av ärendet till överinstansen

Om överklagandet inte ska avvisas, omprövas eller rättas ska universitetet överlämna överklagandet och övriga handlingar i ärendet till den instans som ska pröva överklagandet.²¹

Överlämnandet ska ske *skyndsamt*. Att överklagandet ska överlämnas skyndsamt innebär att universitetet så snart det kan ske ska överlämna handlingarna till överinstansen, d.v.s. så snart rättidsprövningen har gjorts. JO har uttalat att överlämnandet normalt bör ske inom en vecka.²²

Om universitetet ändrar ett beslut som har överklagats genom rättelse eller omprövning (se avsnitt 4.4) ska även det nya beslutet överlämnas till överinstansen. Överklagandet ska anses omfatta det nya beslutet.²³

4.6 Vad ska överlämnas till överinstansen

Överklagandet ska alltid skickas i original (det är överinstansens handling). Övriga handlingar, det överklagade beslutet och andra relevanta handlingar i ärendet, skickas som kopior och universitetet behåller originalen.

4.6.1 Missivskrivelse med rättidsprövning

Till handlingarna ska bifogas en s.k. missivskrivelse.

Denna skrivelse ska innehålla en anteckning om att överklagandet har kommit in i rätt tid, det vill säga att universitetet har gjort en rättidsprövning.

4.6.2 Allmänna myndighetsbeslut

Följande handlingar bör alltid skickas med till överinstansen:

- Överklagandet i original
- Det överklagade beslutet
- All övrig dokumentation som legat till grund för det överklagade beslutet

4.6.3 Särskilt om anställningsärenden

Följande handlingar ska skickas till ÖNH vid överklaganden av anställningsärenden:

- Överklagandet i original

²¹ 46 § FL

²² Se bl.a. JO 1995/96, s. 314 och JO 2002/03, s.359

²³ 46 § FL

- Beslut om anställningsprofil
- Ledigkungsörelsen (annonsen)
- Ansökningshandlingar för den anställda (ansökan och CV eller meritförteckning)
- Ansökningshandlingar för den/de klagande (ansökan och CV eller meritförteckning)
- Eventuella sakkunnigutlåtanden, yttranden från rekryteringsgrupp eller liknande
- Eventuella protokoll från anställningsnämnden sammanträde
- Anställningsbeslutet

4.7 Yttrande från universitetet

Överinstansen beslutar om ärendets fortsatta handläggning. För att överinstansen ska skaffa sig nödvändigt beslutsunderlag kan yttrande inhämtas från universitetet genom begäran om yttrande. Överinstansen ska i en sådan begäran ange i vilka avseenden yttrande önskas och om universitetet eventuellt behöver komplettera ärendet med några ytterligare handlingar. Universitetet ska alltid skicka in ett yttrande om överinstansen begär det.

Innan överinstansen inhämtar ett yttrande ska behovet av ett yttrande alltid prövas. Detta innebär att det inte är självklart att universitetet kommer att behöva eller få tillfälle att yttra sig i ärendet. Normalt brukar universitetet få tillfälle att komma in med ett yttrande.

Universitetet har ingen skyldighet att bifoga något eget yttrande redan i samband med överlämnandet av överklagandet och handlingarna i ärendet. Universitetet bör inte heller göra detta annat än i undantagsfall. Ett skyndsamt överlämnande av ärendet är viktigare än att yttrandet bifogas handlingarna. För att försäkra sig om möjligheten att få tillfälle till yttrande kan ett påpekande göras till överinstansen om att universitetet vill få möjlighet att yttra sig. Detta kan göras i den missivskrivelse som skickas med överklagandet.

4.8 Inhibition

Ett överklagande betyder inte att ett beslut upphör att gälla. Ett beslut fortsätter att gälla tills dess en överinstans har beslutat någonting annat.

Överinstansen får bestämma att ett överklagat beslut tills vidare inte ska gälla, det vill säga universitetets beslut ska inte gälla till dess att överinstansen har fattat ett slutligt beslut i ärendet.²⁴ Detta kallas inhibition.

Om en enskild hör av sig och uttrycker att hen vill överklaga bör universitetet informera om möjligheten att begära inhibition.

²⁴ 48 § FL

5. Särskilt angående examinationsbeslut

Ett examinationsbeslut *kan inte överklagas*. En missnöjd student har endast möjlighet att begära rättelse eller omprövning. Förutsättningarna för detta anges i nedan återgivna bestämmelser.

5.1 Rättelse av betyg

Ett beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende får rättas enligt FL.²⁵

Ett beslut om rättelse av ett betyg ska fattas av examinator.²⁶

5.2 Omprövning av betyg

Om examinator bedömer att ett beslut om betyg är uppenbart felaktigt i något väsentligt hänseende på grund av att det har tillkommit nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska examinator ändra beslutet om det kan ske snabbt och enkelt och utan att det blir till nackdel för någon enskild part.²⁷

²⁵ 36 § FL

²⁶ 6 kap. 23 § HF

²⁷ 6 kap. 24 § HF